

1. ☒ Ούλοφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1, Ζωγράφου,
☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13, Χολαργός,
☎ 210 65 36 551
www.en-dynamei.gr

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ • ΔΕΥΤΕΡΑ 12 ΙΟΥΝΙΟΥ 2017
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1: Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

- α. Εκλεκτικοί.
β. Στρατιωτικός Σύνδεσμος.
γ. Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής.

➤ Απάντηση.

α) Οι **Εκλεκτικοί, πολιτική παράταξη με μικρότερη απήχηση από δύο μεγάλους πολιτικούς σχηματισμούς που διαμορφώθηκαν κατά την περίοδο της Εθνοσυνέλευσης του 1862-1864**, ήταν μια ετερόκλητη παράταξη εξεχόντων πολιτικών, λογίων και αξιωματικών, με μετριοπαθείς θέσεις, η οποία προσπαθούσε να μεσολαβεί μεταξύ των άλλων παρατάξεων και να υποστηρίξει σταθερές κυβερνήσεις.

β) [Το 1909 συντελείται μια τομή στην πολιτική ιστορία της Ελλάδας γενικότερα, και των πολιτικών κομμάτων ειδικότερα.] Στις 15 Αυγούστου 1909 εκδηλώθηκε κίνημα στο Γουδί, το οποίο έγινε από τον **Στρατιωτικό Σύνδεσμο**, μια μυστική ένωση στρατιωτικών, με αιτήματα που αφορούσαν μεταρρυθμίσεις στο στρατό, τη διοίκηση, τη δικαιοσύνη, την εκπαίδευση και τη δημοσιονομική πολιτική. Ο **Στρατιωτικός Σύνδεσμος** δεν εγκαθίδρυσε δικτατορία, αλλά προώθησε τα αιτήματά του μέσω της Βουλής. Στις 15 Μαρτίου 1910 ο **Στρατιωτικός Σύνδεσμος** διαλύθηκε έχοντας επιτύχει τις επιδιώξεις του.

γ) Με βάση το άρθρο 11 της **Ελληνοτουρκικής Σύμβασης της Λοζάνης (30.1.1923)** ιδρύθηκε η Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής* με έδρα την Κωνσταντινούπολη. Την αποτελούσαν έντεκα μέλη (τέσσερις Έλληνες, τέσσερις Τούρκοι και τρία μέλη-πολίτες ουδέτερων κατά τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο κρατών) με αρμοδιότητα τον καθορισμό του τρόπου μετανάστευσης των πληθυσμών και της εκτίμησης της ακίνητης περιουσίας των ανταλλαζίμων. [Περίπου 200.000 Έλληνες που παρέμεναν στην Καππαδοκία και γενικότερα στην Κεντρική και Νότια Μικρά Ασία, μεταφέρθηκαν στην Ελλάδα το 1924 και το 1925 με τη φροντίδα της Μικτής Επιτροπής.]

*Στην εκφώνηση δε φωτογραφίζεται η Μικτή Επιτροπή του 1914.

**Ο υποψήφιος θα πρέπει να χρεωθεί με ποινή αφαίρεσης ενός μορίου στην περίπτωση που δεν αναφέρει καθεμιά από τις χρονολογίες «1862-1864» και «15 Μαρτίου 1910» και τη φράση που τις αφορά.

ΘΕΜΑ Α2: Να αντιστοιχίσετε σωστά τα γράμματα (διπλωματικές πράξεις) της στήλης Α με τους αριθμούς (ρυθμίσεις) της στήλης Β (περισεύει ένα στοιχείο από τη στήλη Β):

ΣΤΗΛΗ Α'	ΣΤΗΛΗ Β'
α. Συνθήκη του Λονδινου (1913) β. Συνθήκη του Βουκουρεστίου (1913). γ. Συνθήκη του Νεϊγύ (1919). δ. Συνθήκη των Σεβρών (1920). ε. Συμφωνία της Άγκυρας (1930).	1. Παραχώρηση στην Ελλάδα της Δυτικής Θράκης από τη Βουλγαρία. 2. Παραίτηση του σουλτάνου από όλα τα δικαιώματά του στην Κρήτη. 3. Εξαίρεση από την ανταλλαγή των μουσουλμάνων της Δυτικής Θράκης. 4. Αμοιβαία απόσβεση των οικονομικών υποχρεώσεων μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας. 5. Υπαγωγή της περιοχής της Σμύρνης σε ελληνική διοίκηση για πέντε χρόνια. 6. Τερματισμός των Βαλκανικών πολέμων.

➤ Απάντηση.

α-2 β-6 γ-1 δ-5 ε-4

ΘΕΜΑ Β1

α. Ποια ήταν τα χαρακτηριστικά των κομμάτων κατά το τελευταίο τέταρτο του 19ου αιώνα και πώς ήταν οργανωμένη η βάση τους; (μονάδες 7)

β. Με ποια κριτήρια επιλέγονταν οι υποψήφιοι βουλευτές και ποια ήταν η κοινωνική τους προέλευση κατά το ίδιο χρονικό διάστημα; (μονάδες 6)

➤ Απάντηση.

α) Στη δεκαετία του 1880 τα κόμματα ήταν αρκετά πιο συγκροτημένα απ' ό,τι στο παρελθόν. Δεν είναι βέβαιο ότι μετά το θάνατο του ηγέτη τους τα κόμματα αναγκαστικά διαλύονταν. Στοιχεία που επέτρεπαν σ' ένα κόμμα να επιβιώσει, ακόμα και μετά το θάνατο του ηγέτη του, ήταν η θέση που είχε στην πολιτική ζωή της χώρας και η τακτική που ακολουθούσε.

Η βάση των κομμάτων εξακολουθούσε να μην έχει τυπική οργάνωση. Σημαντικό ρόλο στην κινητοποίηση των οπαδών των κομμάτων έπαιζαν η οικογενειοκρατία, οι πελατειακές σχέσεις και η εξαγορά ψήφων. Παρ' όλα αυτά, όσον αφορά τουλάχιστον τα δύο μεγάλα κόμματα, η επιλογή των εκλογέων βασιζόταν κατά κύριο λόγο στην κρίση τους για την πολιτική των κομμάτων, στις επιδράσεις που αυτά ασκούσαν κατά περιοχές και στα συμφέροντα κάθε κοινωνικής ομάδας.

β) Για την επιλογή των υποψηφίων βουλευτών, δηλαδή για την τοποθέτηση συγκεκριμένων υποψηφίων στο «ψηφοδέλτιο», έπαιζε ρόλο το αν είχαν ένα δικό τους τοπικό κύκλο οπαδών, ο οποίος επηρεαζόταν βεβαίως από πελατειακές σχέσεις και εξυπηρετήσεις.

Οι υποψήφιοι βουλευτές προέρχονταν σχεδόν αποκλειστικά από τα μεσαία και τα ανώτερα κοινωνικά στρώματα, όπως και κατά την προηγούμενη περίοδο. Πολλοί ήταν δικηγόροι και δημόσιοι υπάλληλοι. Σε αντίθεση με τους υποψηφίους, τα κομματικά μέλη προέρχονταν και από τα κατώτερα στρώματα.

ΘΕΜΑ Β2

α. Γιατί η Επιτροπή Αποκαταστάσεως Προσφύγων (ΕΑΠ) έδωσε προτεραιότητα στη γεωργία; (μονάδες 6)

β. Για ποιους λόγους προτιμήθηκαν η Μακεδονία και η Δυτική Θράκη για την εγκατάσταση των προσφύγων; (μονάδες 6)

➤ Απάντηση.

α) Η ΕΑΠ διέκρινε την αποκατάσταση των προσφύγων σε *αγροτική* και *αστική*. Μολονότι οι περισσότεροι πρόσφυγες ασκούσαν στην πατρίδα τους «αστικά» επαγγέλματα (σχετικά με το εμπόριο, τη βιοτεχνία-βιομηχανία κ.τ.λ.), δόθηκε το βάρος στη γεωργία, γιατί:

- υπήρχαν τα μουσουλμανικά κτήματα (κυρίως στη Μακεδονία, αλλά και στην Κρήτη, τη Λέσβο, τη Λήμνο και αλλού),
- αγροτική αποκατάσταση ήταν ταχύτερη και απαιτούσε μικρότερες δαπάνες,
- η ελληνική οικονομία βασιζόταν ανέκαθεν στη γεωργική παραγωγή,
- υπήρχε η πολιτική σκοπιμότητα της αποφυγής κοινωνικών αναταραχών με τη δημιουργία γεωργών μικροϊδιοκτητών αντί εργατικού προλεταριάτου.

β) Εξάλλου, δόθηκε προτεραιότητα στην εγκατάσταση των προσφύγων στη Μακεδονία και τη Δυτική Θράκη καθώς:

- ήταν δυνατόν να χρησιμοποιηθούν τα μουσουλμανικά κτήματα και τα κτήματα των Βουλγάρων μεταναστών (σύμφωνα με τη συνθήκη του Νεϊγύ). Αυτό θα καθιστούσε τους πρόσφυγες αυτόν τον χρόνο χρονικό διάστημα και θα συντελούσε στην αύξηση της αγροτικής παραγωγής,
- θα καλυπτόταν το δημογραφικό κενό που είχε δημιουργηθεί με την αναχώρηση των Μουσουλμάνων και των Βουλγάρων και τις απώλειες που προκάλεσαν οι συνεχείς πόλεμοι (1912-1922). Επιπλέον, έτσι επικοινωνούνταν παραμεθόριες περιοχές.

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που σας δίνονται, να αναφερθείτε:

- α.** στις διεθνείς εξελίξεις του 1908 που επηρέασαν την πορεία του Κρητικού Ζητήματος (μονάδες 4) και στις σχετικές αντιδράσεις των Κρητών, (μονάδες 8)
β. στις αντιδράσεις των Μεγάλων Δυνάμεων και της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (Τουρκίας) που προκάλεσαν οι ενέργειες των Κρητών. (μονάδες 13)

Μονάδες 25

➤ Απάντηση.

[Κατά το 1908, εκδόθηκε το πρώτο ενωτικό Ψήφισμα των Κρητών έπειτα από διεθνείς εξελίξεις. Κρίνεται, συνεπώς, αναγκαίο να διερευνηθούν τόσο οι ενέργειες των Κρητών για την έκδοσή του όσο και οι αντιδράσεις που προκλήθηκαν από τις Μεγάλες Δυνάμεις αλλά και την Οθωμανική Αυτοκρατορία.]

α. [Πιο συγκεκριμένα,] δύο μεγάλα εξωτερικά γεγονότα ήρθαν να ταράξουν την πορεία των κρητικών πραγμάτων: η προσάρτηση της Βοσνίας και της Ερζεγοβίνης από την Αυστροουγγαρία και η ανακήρυξη της Βουλγαρίας σε βασιλείο, με ταυτόχρονη προσάρτηση της Ανατολικής Ρωμυλίας. **Αναλυτικότερα, σύμφωνα με τη χειρόγραφη προκήρυξη του Ελευθερίου Βενιζέλου στις 22 Σεπτεμβρίου του 1908, τονίζεται από τον ίδιο στους Κρήτες η ανάγκη να κηρυχθεί άμεσα η ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα. Μάλιστα, καλεί τον Κρητικό λαό μέσα από έντονο πατριωτισμό να συγκεντρωθεί άοπλος την επόμενη μέρα στα Χανιά στις 2 μ.μ.** Παράλληλα, η ελληνική κυβέρνηση του Γ.Θεοτόκη υπέδειξε στους Κρήτες την ανάγκη λαϊκών κινητοποιήσεων, για την κήρυξη της ένωσης με την Ελλάδα.

Έτσι, σε λαϊκή συγκέντρωση στα Χανιά εγκρίθηκε ομόφωνα το πρώτο Ψήφισμα της ένωσης και η Κρητική Κυβέρνηση εξέδωσε με τη σειρά της επίσημο Ψήφισμα-24 Σεπτεμβρίου 1908-. **Επιπλέον πληροφορίες παρέχουν το δεύτερο και το τρίτο παράθεμα. Ειδικότερα, η κυβέρνηση της Κρήτης εξέδωσε διάγγελμα προς τον Κρητικό λαό όπου αναφέρεται πως «ιερό καθήκον» επέβαλε στους Κρήτες να οδηγηθούν κοντά στο στάδιο της ένωσης του νησιού με την Ελλάδα. Τονίζουν ότι δεν υπάρχουν πλέον παράγοντες που παρακωλύουν την ένωση κυρίως μετά τα εξωτερικά γεγονότα που προαναφέρθηκαν («Τα κωλύματα...Αυστροουγγαρίαν, Κείμενο β). Επιπλέον, η Κρητική Κυβέρνηση κρίνει ότι εξαρτάται από τον τον ίδιο το λαό της Κρήτης να προωθήσει την ένωση εκτελώντας το καθήκον του ,διαφυλάσσοντας όμως τα δικαιώματα των Μουσουλμάνων που βρίσκονταν στο νησί («Εναπόκειται...σήμεραν τούτου).**

Αναφορικά με το περιεχόμενο του Ενωτικού Ψηφίσματος που παρουσιάζεται στο τρίτο παράθεμα, αναφέρεται ότι ο Κρητικός λαός κηρύσσει την ανεξαρτησία της Κρήτης και την ένωση με την Ελλάδα. Παράλληλα, απαιτείται από την Πολιτοφυλακή και τη Χωροφυλακή να ασκούν τα καθήκοντά τους. Για την επίσημη έναρξη της νέας περιόδου της πολιτικής ζωής στην Κρήτη, σχηματίστηκε προσωρινή διακομματική Κυβέρνηση. [Η Ελληνική Κυβέρνηση, για να μην προκαλέσει διεθνείς περιπλοκές με την αντίδραση της Τουρκίας, απέφυγε να αναγνωρίσει επίσημα την ένωση και περιορίστηκε σε παρασκηνακές οδηγίες στη νέα Προσωρινή Κυβέρνηση της Κρήτης.]

β. Παρά τις έντονες διαμαρτυρίες της Τουρκίας, **αφού οι Νεότουρκοι εθνικιστές μετά την υποχώρησή τους απέναντι στη Βουλγαρία και την Αυστροουγγαρία δεν επιθυμούσαν σε καμιά περίπτωση την ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα, οι Μεγάλες Δυνάμεις δεν αντέδρασαν δυναμικά και φάνηκαν να αποδέχονται σιωπηρά τις νέες εξελίξεις ωστόσο δεσμεύονταν να επανεξετάσουν το ζήτημα με την Τουρκία εξασφαλίζοντας την προστασία των μουσουλμάνων του νησιού. Καθώς οι διαπραγματεύσεις ήταν επίπονες και φάνηκε να υπαναχωρούν τελικά οι Μεγάλες Δυνάμεις, η Τουρκία ζήτησε «διευκρίνιση των ευρωπαϊκών προθέσεων», όπως πληροφορούμαστε από το κείμενο του Σβολόπουλου. Βέβαια, δεν προχώρησαν σε καμιά επίσημη αναίρεση του πολιτικού καθεστώτος της αυτονομίας, όπως το είχαν υπογράψει το 1898.**

Όταν όμως υψώθηκε στο φρούριο του Φιρκά η ελληνική σημαία, οι Μ. Δυνάμεις απαίτησαν αμέσως την υποστολή της. Η Κυβέρνηση της Κρήτης δεν υπάκουσε και παραιτήθηκε. Και καθώς δεν βρέθηκε Κρητικός να υποστείλει την ελληνική σημαία, οι Μ. Δυνάμεις αποβίβασαν στρατιωτικό άγημα, το οποίο απέκοψε τον ιστό της.

Έτσι, παρά το γεγονός ότι δεν καρποφόρησε η διαπραγματευτική διαδικασία με απώτερο στόχο την ένωση, **οι Μεγάλες Δυνάμεις αποφάσισαν την απόσυρση των στρατευμάτων τους από τη Μεγαλόνησο-30 Ιουνίου 1909- επισημαίνοντας την πρόθεσή τους να διαφυλάξουν, αν χρειαστεί, τους μουσουλμάνους του νησιού αλλά και τη σουλτανική επικυριαρχία, σύμφωνα με πληροφορίες που παρέχονται στο τέταρτο παράθεμα. Συμπερασματικά, το Κρητικό Ζήτημα οδηγήθηκε σταδιακά προς την οριστική λύση του.**

ΘΕΜΑ Δ1

Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα παρακάτω κείμενα και τον πίνακα που σας δίνονται, να αναφερθείτε:

- α. στην εξέλιξη των ναυτικών κέντρων από τη δεκαετία 1821-1830 έως το 1870, (μονάδες 13)
β. στην περίπτωση της Σύρου και στους λόγους ανάπτυξής της κατά την ίδια περίοδο. (μονάδες 12)

Μονάδες 25

➤ Απάντηση.

α. [Στη διάρκεια του 18ου αιώνα, παρατηρήθηκε σημαντική ναυτιλιακή και εμπορική δραστηριότητα σε πολλές παραλιακές περιοχές του ελληνικού χώρου και σε νησιά, δραστηριότητα που ευνοήθηκε από διάφορες συγκυρίες, (έξοδος της Ρωσίας στη Μαύρη Θάλασσα, συνθήκη του Κιουτσούκ Καϊναρτζή (1774), Ναπολεόντειοι πόλεμοι).]

Την ανάπτυξη της ελληνικής ναυτιλίας από τα τέλη του 18^{ου} - αρχές 19^{ου} αιώνα, ακολούθησαν δύσκολα χρόνια, με αποκορύφωμα τη δεκαετία της Ελληνικής Επανάστασης (1821-1830). Στη διάρκεια των συγκρούσεων, ο ελληνικός εμπορικός στόλος μετατράπηκε σε πολεμικό, οι δρόμοι του εμπορίου έκλεισαν και τα παραδοσιακά ναυτικά κέντρα γνώρισαν την καταστροφή (Ψαρά, Γαλαξίδι) ή την παρακμή. Από την ακμάζουσα προεπαναστατική ναυτιλία απέμειναν λίγα πράγματα. Το κυριότερο από αυτά ήταν η προδιάθεση για τη θάλασσα και η γνώση των ναυτικών υποθέσεων.

Όπως προκύπτει όμως από το πρώτο κείμενο του Γ. Λεονταρίτη, ένας «ισχυρός πυρήνας» της προεπαναστατικής ναυτιλίας είχε διασωθεί. Μολονότι η Ύδρα είχε χάσει το 78% του εμπορικού της ναυτικού, διέσωσε 100 πλοία συνολικής χωρητικότητας 10.240 τόννων. Ομοίως και οι Σπέτσες, έχοντας χάσει το 50% του εμπορικού της στόλου, στο τέλος του αγώνα διέθετε 50 πλοία 10.324 τόννων, όλα από 30 τόννους και πάνω. Κατόπιν της λήξης των εχθροπραξιών, ιδρύθηκαν νέα ναυπηγεία σε πολλά νησιά και λιμάνια και η ναυπηγική απέβη «μια από τις σημαντικότερες βιομηχανίες του νεοσύστατου κράτους», κατά το σχόλιο του Λεονταρίτη.

Στο ελληνικό κράτος, στη θέση των παλιών κέντρων που παρήκμασαν μετά τον επαναστατικό αγώνα, αναδείχθηκαν νέα. Σύμφωνα με το δεύτερο παράθεμα, το Γαλαξίδι αναδείχθηκε σε σημαντικό ναυτιλιακό κέντρο της (ηπειρωτικής) Στερεάς Ελλάδας. Γνώρισε σπουδαία οικονομική άνθηση καθώς μεταξύ 1840 και 1870, πενταπλασίασε το στόλο του. Το 1870, που αποτελεί έτος κορύφωσης της ακμής του, διέθετε 320 μεγάλα ιστιοφόρα και «σχεδόν προκαλούσε», κατά το συντάκτη της πηγής, τη Σύρο, η οποία αποτελούσε το σημαντικότερο κέντρο του Αιγαίου με στόλο 700 ιστιοφόρων πλοίων το 1870. Το Γαλαξίδι εξελίχθηκε στο κυριότερο ναυπηγικό κέντρο της δυτικής Ελλάδας στηρίζοντας την ευημερία του στην παραγωγή και εκμετάλλευση ιστιοφόρων.

Προς επίρρωση των ανωτέρω, παρατίθενται τα στοιχεία του δοθέντος στατιστικού πίνακα, όπου παρουσιάζεται η πορεία της ανάπτυξης πέντε ναυτικών κέντρων της χώρας, αναφορικά προς τον αριθμό των ποντοπόρων φορτηγών ιστιοφόρων πλοίων τους συγκριτικά, κατά τα έτη 1840 και 1870. Ενώ λοιπόν το Γαλαξίδι διέθετε το 1840 64 φορτηγά ιστιοφόρα, μέχρι το 1879 είχε πολλαπλασιάσει¹ το στόλο του, φτάνοντας τα 319. Η Σύρος παρουσιάζει την εντυπωσιακότερη άνοδο, με 90 και 700 πλοία κατά τα αντίστοιχα έτη. Στις Σπέτσες τα 26 πλοία του 1840 αυξάνονται σε 211 το 1870, στην Ύδρα ο αριθμός αυξάνεται από τα 24 σε 119, ενώ στον Πειραιά -που επρόκειτο να αποτελέσει το μεγαλύτερο κέντρο του ελληνικού κράτους κατά τις επόμενες δεκαετίες- με ένα μόλις πλοίο το 1840, φθάνει το 1870 να διαθέτει ένα στολίσκο 49 ιστιοφόρων.

Μετά την Επανάσταση, η Σύρος και αργότερα ο Πειραιάς έγιναν στη θέση των παλιών κέντρων που παρήκμασαν, τα κύρια εμπορικά κέντρα με τα πιο δραστήρια ναυπηγεία. Από το 1827 μέχρι το 1834 ναυπηγήθηκαν στην Σύρο πάνω από 260 πλοία.

[Στη διάρκεια του 19ου αιώνα, η ελληνική ναυτιλία, παρά τις περιόδους κρίσης που πέρασε και παρά τον ανταγωνισμό των υψηλού κόστους και τεχνικών απαιτήσεων ατμοπλοίων, ακολούθησε ανοδική πορεία.²]

¹ Σε περίπτωση που ο υποψήφιος δεν προχωρήσει σε συγκρίσεις και στην εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με τα στοιχεία του πίνακα (πολλαπλασιασμός στόλου, εντυπωσιακή αύξηση, κτλ), αλλά προβεί σε απλή παράθεση των αριθμητικών στοιχείων, θα του επιβληθεί ποινή αφαίρεσης ενός (1) μορίου.

² Η 4^η παράγραφος του μαθήματος, μολονότι κινείται στο ίδιο ιστορικό πλαίσιο, δε ζητείται ξεκάθαρα από την εκφώνηση. Άποψή μας όμως είναι ότι οι μαθητές δε θα πρέπει να χάσουν μόρια από μια μικρή μόνο αναφορά στο περιεχόμενό της.

β. *Ερευνώντας την περίπτωση του πιο σημαντικού ναυτιλιακού κέντρου της Σύρου ειδικότερα, θα μπορούσε κανείς να διαπιστώσει ότι η ανάπτυξή του ξεκίνησε ήδη μετά την ολοκλήρωση του Αγώνα της Ανεξαρτησίας.* Στη διάρκεια της Επανάστασης το νησί δέχθηκε κύματα προσφύγων, κυρίως από τη Χίο. Η στρατηγική θέση του νησιού, στο κέντρο του Αιγαίου και πάνω ακριβώς στις διαδρομές που συνέδεαν τα Στενά και τη Μαύρη Θάλασσα με τους μεσογειακούς δρόμους του εμπορίου, συνέβαλε στη δημιουργία ισχυρότατου -όχι μόνο για τα ελληνικά μέτρα- ναυτιλιακού κέντρου.

Στην ανάπτυξη αυτή σημαντικό ρόλο διαδραμάτισε η δυναμική παρουσία και δραστηριότητα των ελληνικών παροικιών στα κυριότερα εμπορικά κέντρα της περιοχής: στα λιμάνια της Νότιας Ρωσίας, στις εκβολές του Δούναβη, στην Κωνσταντινούπολη, στη Σμύρνη και αργότερα στην Αίγυπτο. **Βέβαια, ήταν το διαμετακομιστικό εμπόριο που αποτέλεσε την πρώτιστη οικονομική δραστηριότητα στη Σύρο κατά την περίοδο της ακμής της, σύμφωνα με το τρίτο κείμενο. Σπουδαία συμμετοχή στο συνολικό εμπόριο της πόλης είχαν και οι εισαγωγές, που υπερτερούσαν σημαντικά των εξαγωγών. Ωστόσο, αποτελούσε σπουδαίο κέντρο για τη μεταφορά προϊόντων μεταξύ Ανατολής και Δύσης, αλλά και το κέντρο εισόδου των εξωτερικών αγαθών προς την Ελλάδα. Το εμπόρευμα που είχε παραγγελθεί από τον ερμούπολίτη έμπορο ερχόταν στη Σύρο για να κατατεθεί στην αποθήκη διαμετακόμισης (transit).**

Το ναυπηγείο της πόλης ήταν ένας από τους ζωτικότερους τομείς της τοπικής οικονομίας, σύμφωνα με το τρίτο κείμενο. Η πλούσια δραστηριότητά του οφείλεται στην παρουσία Ψαριανών και Χίων ναυπηγών, κι ενός πολυάριθμου και εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού, που ανέρχονταν σε πάνω από 1.000 άτομα. Αν υπολογίσουμε ότι ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ερμούπολης το 1850 ήταν 7.650 άτομα, τότε ο αριθμός των απασχολούμενων στο ναυπηγείο της πόλης υποδεικνύει τη μεγάλη σπουδαιότητα που είχαν οι ναυπηγικές εργασίες στη Σύρο. [Αξίζει να επαναληφθεί ότι από το 1827 μέχρι το 1834 ναυπηγήθηκαν στην Σύρο πάνω από 260 πλοία.]

Εν Δυνάμει

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Καλά αποτελέσματα σε όλους !!!